

**Concursul Interjudețean
"Matematica, de drag"
Ediția a VIII - a, Bistrița
22 - 24 noiembrie 2013**

Clasa a XI-a

Barem de corectare și notare

Subiectul I

Fie $a_1, a_2, \dots, a_n > 0$, unde $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$. Să se arate că:

$$a_1^{n-1} + a_2^{n-1} + \dots + a_n^{n-1} \geq a_2 a_3 \dots a_n + a_1 a_3 \dots a_n + \dots + a_1 a_2 \dots a_{n-1}.$$

Rezolvați, în mulțimea numerelor reale ecuația:

$$1^{2013x} + 2^{2013x} + \dots + 2014^{2013x} = 2014^x \left(1 + \frac{1}{2^x} + \dots + \frac{1}{2014^x}\right).$$

Soluție:

Avem:

$$a_2^{n-1} + a_3^{n-1} + \dots + a_n^{n-1} \geq (n-1)a_2 a_3 \dots a_n$$

$$a_1^{n-1} + a_3^{n-1} + \dots + a_n^{n-1} \geq (n-1)a_1 a_3 \dots a_n$$

⋮

$$a_1^{n-1} + a_2^{n-1} + \dots + a_{n-1}^{n-1} \geq (n-1)a_1 a_2 \dots a_{n-1}$$

(inegalitatea mediilor) 1p

de unde

$$(n-1)(a_1^{n-1} + a_2^{n-1} + \dots + a_n^{n-1}) \geq (n-1)(a_2 a_3 \dots a_n + a_1 a_3 \dots a_n + \dots + a_1 a_2 \dots a_{n-1})$$

adică inegalitatea din enunț 1p

Pentru $n \geq 3$ avem egalitate dacă și numai dacă $a_1 = a_2 = \dots = a_n$ 1p

Pentru $n = 2$ egalitatea are loc pentru orice două numere reale 1p

Ecuația dată se scrie sub forma:

$$(1^x)^{2014-1} + (2^x)^{2014-1} + \dots + (2014^x)^{2014-1} =$$

$$= 2^x \cdot \dots \cdot 2014^x + 1^x \cdot 3^x \cdot \dots \cdot 2014^x + \dots + 1^x \cdot 2^x \cdot \dots \cdot 2013^x \dots \dots \dots 1p$$

Folosim inegalitatea din enunț pentru $n = 2014$, $a_1 = 1^x$, $a_2 = 2^x, \dots, a_{2014} = 2014^x$ și deducem că ecuația din enunț este posibilă dacă

$$1^x = 2^x = 3^x = \dots = 2014^x \dots \dots \dots 1p$$

de unde $x = 0$ 1p

Subiectul II

Demonstrați că :

$$\frac{1}{\log_{\frac{1}{2}} \cos 20^\circ} + \frac{1}{\log_{\frac{1}{2}} \cos 40^\circ} + \frac{1}{\log_{\frac{1}{2}} \cos 80^\circ} > 3$$

Soluție

Verificăm mai întâi că avem $\cos 20^\circ \cos 40^\circ \cos 80^\circ = \frac{1}{8}$ 1p

Într-adevăr, putem scrie că:

$$\begin{aligned} 8 \cos 20^\circ \cos 40^\circ \cos 80^\circ &= 4(\cos 20^\circ + \cos 60^\circ) \cos 80^\circ = 4 \cos 20^\circ \cos 80^\circ + 2 \cos 80^\circ = \\ &= 2(\cos 60^\circ + \cos 100^\circ) + 2 \cos 80^\circ = 1 \dots\dots\dots 2p \end{aligned}$$

Observăm că numitorii fracțiilor din enunț sunt strict pozitivi. Folosind inegalitatea dintre media aritmetică și media armonică, avem:

$$\begin{aligned} \frac{1}{\log_{\frac{1}{2}} \cos 20^\circ} + \frac{1}{\log_{\frac{1}{2}} \cos 40^\circ} + \frac{1}{\log_{\frac{1}{2}} \cos 80^\circ} &\geq 3 \cdot \frac{3}{\log_{\frac{1}{2}} \cos 20^\circ + \log_{\frac{1}{2}} \cos 40^\circ + \log_{\frac{1}{2}} \cos 80^\circ} = \\ &= \frac{9}{\log_{\frac{1}{2}} (\cos 20^\circ \cos 40^\circ \cos 80^\circ)} = \frac{9}{\log_{\frac{1}{2}} \frac{1}{8}} = \frac{9}{-3} = 3 \dots\dots\dots 3p \end{aligned}$$

Deoarece numerele $\log_{\frac{1}{2}} \cos 20^\circ$, $\log_{\frac{1}{2}} \cos 40^\circ$, $\log_{\frac{1}{2}} \cos 80^\circ$ nu sunt egale între ele, nu este realizată egalitatea în inegalitatea precedentă, deci inegalitatea este strictă 1p

Subiectul III Arătați că pentru orice p întreg toți termenii șirului $a_1 = a_2 = 1, a_3 = 2, a_{n+3} = \frac{a_{n+1}a_{n+2}+2p+1}{a_n}, n \geq 1$ sunt numere întregi.

Soluție:

Avem:

$$a_4 = \frac{a_2 a_3 + 2p + 1}{a_1} = 2p + 3 \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 0.5p$$

$$a_5 = \frac{a_3 a_4 + 2p + 1}{a_2} = 6p + 7 \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 0.5p$$

$$a_6 = \frac{a_4 a_5 + 2p + 1}{a_3} = 6p^2 + 17p + 11 \in \mathbb{Z}$$

$$a_7 = \frac{a_5 a_6 + 2p + 1}{a_4} = 18p^2 + 45p + 26 \in \mathbb{Z}$$

$$a_8 = \frac{a_6 a_7 + 2p + 1}{a_5} = 18p^3 + 75p^2 + 99p + 41 \in \mathbb{Z}$$

Acum, observăm că:

$$a_n a_{n+3} = a_{n+1} a_{n+2} + 2p + 1 \dots\dots\dots 0.5p$$

$$a_{n+1} a_{n+4} = a_{n+2} a_{n+3} + 2p + 1 \dots\dots\dots 0.5p$$

$$\text{de unde, prin scădere, obținem: } a_{n+1} a_{n+4} - a_n a_{n+3} = a_{n+2} a_{n+3} - a_{n+1} a_{n+2} \dots\dots\dots 0.5p$$

sau

$$a_{n+1}(a_{n+4} + a_{n+2}) = a_{n+3}(a_n + a_{n+2}) \dots\dots\dots 1p$$

adică

$$\frac{a_{n+4} + a_{n+2}}{a_{n+3}} = \frac{a_{n+2} + a_n}{a_{n+1}}, \quad n = 1, 2, \dots\dots\dots 1p$$

Rezultă că

$$\frac{a_{2k} + a_{2k+2}}{a_{2k+1}} = \frac{a_{2k} + a_{2k-2}}{a_{2k-1}} = \dots = \frac{a_4 + a_2}{a_3} = p + 2 \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 1p$$

și

$$\frac{a_{2k+1} + a_{2k-1}}{a_{2k}} = \frac{a_{2k-1} + a_{2k-3}}{a_{2k-2}} = \dots = \frac{a_3 + a_1}{a_2} = p + 2 \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 1p$$

$$\text{de unde prin, inducție matematică, rezultă concluzia problemei} \dots\dots\dots 0.5p$$